

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Zielonej Górze

LZG.410.014.01.2020

Pan
Marian Wieczorek
Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2
im. Fryderyka Chopina w Świebodzinie
Park Fryderyka Chopina 1
66-200 Świebodzin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/027 Organizacja pracy nauczycieli w szkołach publicznych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Fryderyka Chopina w Świebodzinie, Park Fryderyka Chopina 1, 66-200 Świebodzin (dalej <i>Szkoła</i>).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marian Wieczorek, dyrektor od 1 września 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie warunków organizacyjnych sprzyjających realizacji zadań przez nauczycieli, w tym efektywnego wykorzystania czasu pracy. 2. Zapewnienie warunków sprzyjających organizacji zajęć pozalekcyjnych w szkole uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów.
Okres objęty kontrolą	Lata szkolne 2018/2019 – 2020/2021 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 17 marca 2021 r.), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Anna Nowakowska - doradca ekonomiczny, na podstawie upoważnienia nr LZG/100/2020 z 23 listopada 2020 r. (dowód: akta kontroli str. 1-3)

---

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA W Szkole zapewniono warunki sprzyjające właściwej realizacji zadań przez nauczycieli.

Prowadzenie zajęć powierzono nauczycielom posiadającym wymagane kwalifikacje, umożliwiając im jednocześnie stałe ich doskonalenie – m.in. poprzez organizację szkoleniowych Rad Pedagogicznych.

Nauczycielom stworzono warunki lokalowe, organizacyjne oraz zapewniono wyposażenie umożliwiające realizację podstaw programowych w pełnym zakresie, jak również przygotowanie się do zajęć i odpoczynku.

Oferta zajęć pozalekcyjnych była zróżnicowana i adekwatna do potrzeb i zainteresowań uczniów.

Czas pracy nauczycieli był określany, ewidencjonowany i monitorowany zgodnie z przepisami prawa.

Dodatki do wynagrodzeń nauczycieli wypłacano zgodnie z uchwalonymi w tym zakresie regulacjami Rady Miejskiej w Świebodzinie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Zapewnienie warunków organizacyjnych sprzyjających realizacji zadań przez nauczycieli

Opis stanu faktycznego

1-2. Według stanu na 30 września lat szkolnych 2018/2019³, 2019/2020 i 2020/2021 w Szkole kształciło się odpowiednio: 504, 542 i 592 uczniów w 23, 24 i 27 oddziałach.

W Szkole nie przeprowadzano egzaminów ósmoklasisty - do roku 2018/2019 włącznie była to szkoła sześcioletnia. Uczniowie klas VII uczęszczają do Szkoły od roku szkolnego 2019/2020⁴ - zatem egzamin ósmoklasisty odbędzie się w Szkole po raz pierwszy w 2021 r.

(dowód: akta kontroli str. 14-20)

Szkoła funkcjonuje na podstawie aktualnego⁵ statutu, zawierającego elementy określone w art. 98 i 99 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁶ (dalej *Prawo oświatowe*).

(dowód: akta kontroli str. 21-59)

Celem realizacji obowiązków określonych w § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19⁷ (dalej *rozporządzenie w związku z COVID-19*), dyrektor m.in.: wydał zarządzenia określające procedury kształcenia na odległość⁸ oraz procedury kształcenia

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ W tym roku szkolnym w Szkole funkcjonował również oddział przedszkolny.

⁴ Zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Świebodzinie Nr XXX/451/2017 z 31 marca 2017 r.

⁵ Ostatnia aktualizacja wprowadzona z dniem 1 września 2020 r.

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 910, ze zm.

⁷ Dz. U. poz. 493.

⁸ Zarządzenie z dnia 25 marca 2020 r. – obowiązujące od tego dnia oraz na rok 2020/2021 – zarządzenie z 1 września 2020 r.

w wariancie mieszanym – hybrydowym⁹, z zastrzeżeniem że w roku szkolnym 2020/2021 obowiązują one od dnia podjęcia przez dyrektora decyzji o przejściu na kształcenie w jednym z ww. wariantów (dokumenty te zamieszczono na stronie internetowej Szkoły oraz w dzienniku elektronicznym¹⁰).

W roku szkolnym 2019/2020 procedura kształcenia na odległość obowiązywała od 25 marca do 26 czerwca 2020 r. W czasie jej obowiązywania pracownicy pedagogiczni zostali zobowiązani do pracy zdalnej w miejscu zamieszkania.

Od 1 września 2020 r., dyrektor wprowadził zasadę, że praca zdalna pracowników pedagogicznych wykonywana jest w Szkole (wyposażenie niezbędne do prowadzenia lekcji on-line opisano w pkt 8 niniejszego). Pracę zdalną (z miejsca zamieszkania) dopuszczono w szczególnych przypadkach¹¹.

Dyrektor, stosownie do § 1 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w związku z COVID-19, ustalił, czy uczniowie i nauczyciele mają dostęp do infrastruktury informatycznej, oprogramowania i internetu umożliwiających interakcję między uczniami a nauczycielami prowadzącymi zajęcia.

W wyniku powyższych działań, w roku szkolnym:

- 2019/2020 - 21 nauczycielom (co stanowiło 43,8% ogółu nauczycieli prowadzących zajęcia w tym roku szkolnym) i ośmiu uczniom udostępniono komputery/tablety do korzystania w domu (nikt nie zgłosił problemów z dostępem do internetu);
- 2020/2021 – sprzęt komputerowy udostępniono dwóm nauczycielom (4,1% nauczycieli prowadzących zajęcia w tym roku szkolnym) oraz 13 uczniom. Dodatkowo w wyniku działań podjętych przez Szkołę¹², dwóm uczniom zapewniono dostęp do internetu.

(dowód: akta kontroli str. 60-105, 108-116, 125-129)

Ponadto, w związku z pandemią, dyrektor Szkoły m.in.:

- ustalił, we współpracy z nauczycielami, tygodniowy zakres treści nauczania do zrealizowania w poszczególnych oddziałach klas oraz zajęciach realizowanych w formach pozaszkolnych (m.in. określono liczbę „scenariuszy” lekcji/zajęć, które w każdym tygodniu miały być zamieszczane na platformie Urzędu Miejskiego w Świebodzinie, dalej *Urząd*);
- ustalił, we współpracy z nauczycielami, technologie informacyjno-komunikacyjne wykorzystywane przez nauczycieli do realizacji zajęć (m.in. dziennik elektroniczny¹³; Google G Suite; strony internetowe rekomendowane przez MEN; platformy edukacyjne – szerszy opis w pkt 4 i 8 niniejszego obszaru);
- określił zasady bezpiecznego uczestnictwa w zajęciach w odniesieniu do ustalonych technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- wskazał, we współpracy z nauczycielami źródła i materiały niezbędne do realizacji zajęć (m.in.: materiały dydaktyczne opracowane przez nauczycieli

---

⁹ Zarządzenie z dnia 31 sierpnia 2020 r.

¹⁰ Funkcjonującym w Szkole od grudnia 2016 r.

¹¹ Na dzień 17 lutego 2021 r., zajęcia zdalne z domu prowadziło 16 nauczycieli.

¹² Szkoła weszła z kontakt z asystentem rodziny i kuratorem, co skutkowało pozyskaniem środków na usługę internetową.

¹³ Wykorzystywany m.in. do: prowadzenia lekcji on-line; prowadzenia spotkań z rodzicami; prowadzenia posiedzeń Rady Pedagogicznej; korespondencji (rodzice, nauczyciele, uczniowie – w tym w celu odbioru zadanych i wysłania wykonanych prac); informowania o postępach w nauce.

i zamieszczane na miejskiej platformie *Zdalna nauka*; informacje zamieszczone w dzienniku elektronicznym; e-podręczniki; strony internetowe z książkami/lekturami¹⁴);

- ustalił, we współpracy z nauczycielami, sposób monitorowania postępów uczniów oraz sposób weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów, w tym również informowania uczniów lub rodziców o postępach ucznia w nauce, a także uzyskanych przez niego ocenach. Monitorowanie postępów oraz weryfikacja wiedzy i umiejętności uczniów następowała m.in. poprzez: analizę wykonanych zadań¹⁵ (przekazywanych przez uczniów poprzez e-dziennik lub adres e-mail); rozmowy z uczniami w trakcie lekcji on-line. Ocena ucznia powinna być dokonana poprzez wskazanie m.in.: co i jak uczeń robi dobrze; co i jak wymaga poprawy. Ocena wraz z komentarzem wprowadzana była do dziennika elektronicznego;
- zapewnił każdemu uczniowi możliwość korzystania z konsultacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia (informacje w tym zakresie zamieszczono na stronie internetowej Szkoły oraz w dzienniku elektronicznym). W czasie pandemii, w roku szkolnym 2019/2020, konsultacje odbywały się na terenie Szkoły, zgodnie z ustalonym na te potrzeby harmonogramem¹⁶. Również na rok szkolny 2020/2021 opracowano harmonogram¹⁷ konsultacji. Odbywały się one on-line (platforma *MEET* i *Classroom*), a dla uczniów posiadających trudności z łącznością internetową - stacjonarnie. Niezależnie od harmonogramu, w roku szkolnym 2020/2021, dopuszczono skrócenie lekcji do 30 minut – z przeznaczeniem pozostałego czasu na ewentualne konsultacje;
- ustalił, we współpracy z nauczycielami, sposób potwierdzania uczestnictwa uczniów na zajęciach¹⁸ oraz sposób i termin usprawiedliwiania nieobecności uczniów na zajęciach edukacyjnych¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 60-105, 108-124)

Zmiany dotyczące m.in. warunków i sposobu przeprowadzenia egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego, egzaminu semestralnego i sprawdzianu wiadomości i umiejętności oraz warunków i sposobu ustalania rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania w przypadku wniesienia zastrzeżenia do trybu ustalania tej oceny wprowadzono z dniem 1 września 2020 r.

Z wyjaśnień dyrektora Szkoły wynika, że nie było potrzeby wcześniejszego wprowadzania zmian w ww. zakresie. Znikoma liczba uczniów zdających te egzaminy w sierpniu 2020 r. (cztery osoby) pozwoliła zachować reżim sanitarny i przeprowadzenie ich na dotychczasowych zasadach.

(dowód: akta kontroli str. 53-59, 108-116)

---

¹⁴ Np.: strona Federacji Bibliotek Cyfrowych; Otwarte Zasoby - Wolne Lektury.

¹⁵ Wykonywanych w różnej formie, np. prace pisemne (m.in. referaty, testy, krzyżówki, karty pracy); prezentacje multimedialne; zdjęcia wykonanych prac plastycznych.

¹⁶ W wymiarze co najmniej dwóch godzin tygodniowo dla każdego nauczyciela.

¹⁷ W wymiarze co najmniej godziny tygodniowo dla każdego nauczyciela.

¹⁸ Podczas lekcji on-line uczeń, wywołany przez nauczyciela potwierdza głosowo swoją obecność. W razie braku lub problemów technicznych z kamerą czy mikrofonem, uczeń potwierdza obecność na czacie. Obecność uczniów nauczyciele odnotowują w dzienniku elektronicznym.

¹⁹ W dzienniku elektronicznym, zakładka: *Usprawiedliwienia*, w terminie do trzech dni od ostatniego dnia nieobecności.

W związku z pandemią:

- nie wystąpiła konieczność modyfikacji szkolnego zestawu programów nauczania (zrealizowanie podstawy programowej w roku szkolnym 2019/2020 udokumentowano m.in. wpisami w dzienniku lekcyjnym oraz kartami klasyfikacyjnymi poszczególnych oddziałów);
- zmodyfikowano program profilaktyczno-wychowawczy na rok szkolny 2020/2021 - modyfikacja dotyczyła m.in.: kalendarza życia Szkoły (dostosowanie do sytuacji pandemicznej); zagadnień edukacji zdrowotnej (poszerzenie o kwestie związane z COVID-19); spraw związanych z: bezpieczeństwem w sieci, cyberprzemocą oraz stresem wynikającym z izolacji.

(dowód: akta kontroli str. 108-116)

3. Liczba nauczycieli w latach szkolnych 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021 wzrastała – wyniosła ona odpowiednio 48, 52 i 53 osoby²⁰.

(dowód: akta kontroli str. 265)

Jedenastu nauczycieli nie posiadało pełnego pensum w Szkole²¹, z czego:

- w siedmiu przypadkach przydzielona tygodniowa liczba realizowanych przez nich zajęć²² wyczerpywała liczbę godzin danego przedmiotu określoną w ramowym planie nauczania,
- w trzech - wynikało z próśb nauczycieli o ograniczenie etatu.

(dowód: akta kontroli str. 266-267)

Ośmiu nauczycieli uczyło również w innej Szkole, z czego:

- pięciu nauczycieli realizowało zajęcia w Szkole w wymiarze co najmniej 18 godzin tygodniowo – dotyczyło to nauczycieli: matematyki, geografii, chemii i nauczyciela uczącego w Szkole zarówno historii jak i informatyki²³;
- trzech nie posiadało pełnego pensum w Szkole (nauczyciele: edukacji dla bezpieczeństwa; wiedzy o społeczeństwie i muzyki²⁴).

(dowód: akta kontroli str. 268-269)

Analiza tygodniowego wymiaru godzinowego przydzielonych nauczycielom zajęć wykazała, że nie wystąpił przypadek przekroczenia limitu godzin określonego dla danego stanowiska w art. 42 ust. 3 i ust. 5c (dalej *pensum*²⁵) ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela²⁶ (dalej *KN*).

(dowód: akta kontroli str. 270-288)

²⁰ W przeliczeniu na etaty: 44,1; 53,9 i 55,7.

²¹ Z czego trzech uczyło również w innej szkole (nauczyciele: edukacji dla bezpieczeństwa; wiedzy o społeczeństwie i muzyki. Tygodniowy wymiar zajęć realizowanych przez te osoby w Szkole wyniósł: 4; 8 i 15 na 1.045,5 ogółem).

²² Nauczyciele prowadzący następujące zajęcia: edukacja dla bezpieczeństwa; rewalidacyjno-wychowawcze; wiedza o społeczeństwie; plastyka; muzyka; religia; biblioteka.

²³ Tygodniowa liczba godzin tych nauczycieli wyniosła: matematyka – 24; geografia – 21; chemia – 18; nauczycieli nauczający historii - 9 i jednocześnie informatyki – 8 (na 1.045,5 tygodniowego wymiaru godzin na rok 2020/2021 ogółem w Szkole).

²⁴ Tygodniowy wymiar zajęć realizowanych przez te osoby w Szkole wyniósł: 4; 8 i 15 na 1.045,5 ogółem wymiaru godzin w Szkole w roku szkolnym 2020/2021..

²⁵ W Szkole nie wystąpił przypadek zwiększania pensum na podstawie art. 42 ust. 4a KN.

²⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 2215, ze zm.

Godziny ponadwymiarowe przydzielano z zachowaniem zasad określonych w art. 35 ust. 1 KN (szerzej w obszarze 2, pkt 3 wystąpienia pokontrolnego).

Największa liczba godzin ponadwymiarowych (dziewięć) dotyczyła nauczycieli matematyki i języka angielskiego. Sytuacja ta podyktowana była koniecznością uzupełnienia braków kadrowych do nauczania ww. przedmiotów.

Dyrektor podejmował sukcesywne działania celem pozyskania dodatkowej kadry pedagogicznej, co przełożyło się na wzrost zatrudnienia z 48 nauczycieli w roku szkolnym 2018/2019 do 53 w roku 2020/2021. W ocenie dyrektora poziom zatrudnienia, z uwzględnieniem możliwości przydzielenia nauczycielom godzin ponadwymiarowych, umożliwił pełną realizację zadań statutowych Szkoły, również w okresie pandemii²⁷.

(dowód: akta kontroli str. 130-133, 266-288)

Nie stwierdzono przypadku nieodpłatnej realizacji przez nauczycieli zajęć w ramach 40-godzinnego tygodnia pracy, za które powinni być dodatkowo wynagradzani.

(dowód: akta kontroli str. 270-288, 368)

Analiza przeprowadzona na próbie pięciu nauczycieli (10% ogółu) wykazała, że posiadali oni kwalifikację do prowadzenia powierzonych²⁸ im zajęć, określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli²⁹.

(dowód: akta kontroli str. 270-288)

4. Zajęcia określone w art. 42 ust. 2 pkt 1 KN, tj. zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, prowadzone bezpośrednio z uczniami lub wychowawcze albo na ich rzecz, w wymiarze pensum i ewentualnie przydzielonych godzin ponadwymiarowych, rejestrowano i rozliczano w okresach tygodniowych (odpowiednio w dziennikach lekcyjnych lub dziennikach zajęć) – stosownie do treści art. 42 ust. 7a KN.

Taki sposób ewidencji zrealizowanych zajęć stosowano zarówno w czasie nauki stacjonarnej w Szkole, jak również w okresie nauki zdalnej (tj. w roku szkolnym 2019/2020 - od 25 marca 2020 r.; w roku szkolnym 2020/2021 – od 26 października 2020 r.).

Dodatkowo, w roku 2019/2020 w okresie nauki zdalnej, nauczyciele sporządzali miesięczne karty rozliczenia pracy (również w rozbiciu na tygodnie) – co stanowiło realizację wymogu organu prowadzącego.

(dowód: akta kontroli str. 289-299, 370-371)

W okresie nauki zdalnej, obowiązkowe zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, w roku szkolnym:

- 2019/2020 – realizowano poprzez przygotowanie materiałów i umieszczanie ich na platformie *Zdalna nauka* (98%) oraz lekcje on-line (2%);
- 2020/2021 – realizowano wyłącznie poprzez lekcje on-line (platforma *MEET* i *Clasroom*).

---

²⁷ Absencja w pracy w związku z pandemią (izolacja/kwarantanna) wystąpiła tylko w roku szkolnym 2019/2020 i trzech nauczycieli, co stanowiło 8,3% prowadzących zajęcia w tym roku.

²⁸ Analizą objęto kwalifikacje pięciu nauczycieli prowadzących zajęcia z następujących przedmiotów: 1) chemia i fizyka; 2) matematyka i fizyka; 3) język polski; 4) język niemiecki; 5) wychowanie fizyczne.

²⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1289.

Dyrektor umożliwił skrócenie lekcji on-line do 30 minut (z przeznaczeniem pozostałych 15 minut na ewentualne konsultacje).

(dowód: akta kontroli str. 289-293)

Dyrektor Szkoły weryfikował realizację obowiązkowych zajęć dydaktyczno-wychowawczych, co potwierdzał wpisem w dzienniku lekcyjnym. Dodatkowo, w okresie nauki zdalnej w roku szkolnym 2019/2020, monitorował zamieszczanie przez nauczycieli materiałów na platformie do nauczania zdalnego.

(dowód: akta kontroli str. 289-299)

Do prowadzenia zajęć zdalnych, poza miejską platformą *Zdalne nauczanie* oraz dziennikiem elektronicznym Szkoły, nauczyciele korzystali m.in. ze: strony internetowej Szkoły; e-maili założonych na potrzeby nauki zdalnej; komunikatorów: *Messenger*, *Whatsapp*, *Skayp*; serwisu *Matzoo*; aplikacji *LearningApps*; platform *MEET* i *Clasroom*.

(dowód: akta kontroli str. 289-293)

Trudności w prowadzeniu lekcji zdalnych stanowiły m.in. :

- po stronie uczniów - braki sprzętowe (działania Szkoły celem ich rozwiązania opisano w pkt. 1-2 niniejszego obszaru); kłopoty z łączem internetowym (działania mające na celu rozwiązanie tych problemów opisano w pkt 8 niniejszego obszaru);
- okresowe przeciążenia miejskiej platformy *Zdalne nauczanie* (rozwiązywane na bieżąco przez służby informatyczne Urzędu).

(dowód: akta kontroli str. 289-293)

Liczba niezrealizowanych zajęć w okresie nauki zdalnej wynosiła w roku 2020³⁰: w marcu – 1.051, w czerwcu – 57, a w roku 2020/2021: w październiku – 16, w listopadzie – 107, co stanowiło odpowiednio 38,5; 2,7; 0,5 i 3,7% zajęć wynikających z planu lekcji i arkusza organizacyjnego Szkoły.

Poziom niezrealizowanych zajęć:

- w marcu 2020 r. – wynikał z zawieszenia zajęć w okresie od 12 do 25 marca;
- w listopadzie 2020 r. wynikał z absencji 10 nauczycieli (nie były one związane z COVID-19).

Poziom niezrealizowanych zajęć, w analogicznych miesiącach roku poprzedniego (2019) był wyższy w miesiącach: kwiecień i październik (stanowił odpowiednio 10,4 i 1,8% ogółu zajęć), a w marcu i listopadzie - niższy (odpowiednio 7,8 i 2,3%).

(dowód: akta kontroli str. 289-293)

Frekwencja w okresie nauki zdalnej (średnia: 95,5%³¹) była wyższa niż w czasie nauki stacjonarnej (93%).

(dowód: akta kontroli str. 289-293)

W okresie zawieszenia nauki w Szkole, tj. od 12 do 24 marca 2020 r., dyrektor powierzył nauczycielom następujące zajęcia:

³⁰ W miesiącach: kwiecień i maj zrealizowano 100% obowiązkowych godzin lekcyjnych.

³¹ Nie było ucznia z frekwencją poniżej 50%.

- prowadzenie zajęć opiekuńczych – liczba nauczycieli, którym zlecono te zajęcia w danym dniu uzależniona była od liczby uczniów korzystających z opieki świetlicowej;
- przygotowywanie materiałów do samodzielnej pracy uczniów;
- samodoskonalenie (w tym spotkania zespołów samokształceniowych).

(dowód: akta kontroli str. 289-293)

Analiza czasu pracy siedmiu nauczycieli (tj. 15% spośród 47 nauczycieli, którym powierzono prowadzenie zajęć w roku szkolnym 2019/2020³²) i sposobu jej weryfikacji przez dyrektora Szkoły wykazała, m.in., że:

- ustalony nauczycielom wymiar godzin nie przekraczał dopuszczalnych limitów;
- liczba zrealizowanych godzin przez nauczyciela odpowiadała liczbie zaplanowanej w arkuszu organizacyjnym;
- nauczyciele prowadzili zajęcia w każdym dniu tygodnia (wszyscy posiadali pełne pensum);
- liczba zrealizowanych godzin zajęć dydaktyczno-wychowawczych była sprawdzana przez dyrektora poprzez weryfikację wpisów w dzienniku oraz kart nadgodzin (wszyscy realizowali zajęcia również w ramach godzin ponadwymiarowych).

Z protokołów klasyfikacyjnych siedmiu oddziałów (po jednym dla każdego nauczyciela) wynika, że podstawa programowa w roku szkolnym 2019/2020 została zrealizowana.

(dowód: akta kontroli str. 300-301)

5. Czas pracy na wykonywanie przez nauczycieli zajęć i czynności określonych, związanych z przygotowaniem się do zajęć i samokształceniem (tj. czynności określone w art. 42 ust. 2 pkt 3 KN) nie był przez dyrektora Szkoły monitorowany ani ewidencjonowany.

Dyrektor wskazał, iż brak jest podstaw prawnych do monitorowania/ewidencjonowania tych czynności. Zgodnie bowiem z art. 42 ust. 7a KN rejestrowane i rozliczane w okresach tygodniowych są tylko zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze prowadzone bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz.

Niemniej jednak dyrektor monitorował efekty tych działań – m.in. poprzez prowadzone obserwacje zajęć. Ich łączna liczba w latach szkolnych 2018/2019 – 2019/2020 wyniosła 25. W żadnym przypadku nie wystąpiła potrzeba formułowania zaleceń w zakresie przygotowania do lekcji i samokształcenia - stwierdzono m.in., że nauczyciele bardzo dobrze przygotowują się do zajęć (zarówno pod względem merytorycznym jak i metodycznym).

(dowód: akta kontroli str. 302-303)

Wszyscy nauczyciele, którym w latach szkolnych 2018/2019-2019/2020 powierzono prowadzenie zajęć, podnosili swoje kwalifikacje uczestnicząc m.in. w szkoleniach/kursach/warsztatach bądź szkoleniowych Radach Pedagogicznych.

(dowód: akta kontroli str. 302-330)

³² W roku szkolnym 2019/2020 zatrudnionych było 52 nauczycieli, z czego pięciu przebywało na rocznym urlopie dla poratowania zdrowia.

Analiza zrealizowanych form doskonalenia zawodowego przez losowo wybranych siedmiu nauczycieli (co stanowiło 15% spośród 48 nauczycieli, którym powierzono prowadzenie zajęć w roku szkolnym 2019/2020³³) wykazała, że:

- każdy z nauczycieli podnosił swoją wiedzę ogólną i zawodową uczestnicząc w różnych formach doskonalenia zawodowego;
- nauczyciele uczestniczyli łącznie w 49 kursach/szkoleniach/warsztatach; 25 szkoleniowych Radach Pedagogicznych; siedmiu konferencjach oraz pięciu webinarach³⁴;
- wszystkie formy doskonalenia zawodowego wiązały się z wykonywaniem pracy dydaktyczno-wychowawczej (w przypadku pięciu nauczycieli tematyka doskonalenia zawodowego dotyczyła również nauczania zdalnego, w tym wykorzystania narzędzi informatycznych do realizacji zadań dydaktyczno-profilaktycznych Szkoły).

(dowód: akta kontroli str. 302-331)

Wysokość środków finansowych zaplanowanych i wykorzystanych na szkolenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli w latach 2018, 2019 i 2020 wynosiła odpowiednio: 31,0 tys. zł/28,5 tys. zł (91,9%); 20,3 tys. zł/20,1 tys. zł (99%) oraz 21,6 tys. zł/17,7 tys. zł (81,9%).

Niewykorzystanie zaplanowanych środków w pełnej wysokości w 2020 r. spowodowane było pandemią (zaplanowana szkoleniowa Rada Pedagogiczna została zastąpiona tańszymi szkoleniami on-line).

W okresie objętym kontrolą nie wystąpił przypadek odmowy nauczycielowi dofinansowania doskonalenia zawodowego.

(dowód: akta kontroli str. 330-332)

6. Wymiar godzinowy zrealizowanych zajęć pozalekcyjnych, sposób prowadzenia tych zajęć w okresie nauczania na odległość oraz sprawowany nad nimi nadzór pedagogiczny opisano w obszarze 2 wystąpienia pokontrolnego.

Zajęcia i czynności nauczycieli związane z potrzebami i zainteresowaniami uczniów były przez nauczycieli ewidencjonowane w dziennikach zajęć pozalekcyjnych. Wpisy te monitorowane były przez dyrektora Szkoły z częstotliwością dwa razy w semestrze.

Dodatkowo, w sytuacji realizacji tych zadań w ramach godzin ponadwymiarowych, dyrektor Szkoły weryfikował wykazy godzin ponadwymiarowych (stanowiące podstawę wypłaty wynagrodzeń).

Powyższe dotyczyło zarówno okresu nauki stacjonarnej, jak i nauki zdalnej w roku szkolnym 2020/2021.

(dowód: akta kontroli str. 214-231, 340-342, 362-367)

W czasie zawieszenia zajęć, tj. od 12 do 25 marca 2020 r. zajęcia pozalekcyjne dotyczące zainteresowań i potrzeb uczniów nie odbywały się.

(dowód: akta kontroli str. 340-342)

---

³³ W roku szkolnym 2019/2020 zatrudnionych było 52 nauczycieli, z czego czterech przebywało na rocznym urlopie dla poratowania zdrowia.

³⁴ Łączny czas na poszczególne formy wyniósł: szkolenia – 222 godziny; konferencje – 50 godzin; webinary – osiem godzin.

W okresie od 25 marca 2020 r. do końca roku szkolnego 2019/2020; dyrektor monitorował realizację zajęć pozalekcyjnych poprzez weryfikację systematyczności zamieszczania materiałów do tych zajęć na miejskiej platformie *Zdalna nauka*.

(dowód: akta kontroli str. 340-342)

Przydział zajęć pozalekcyjnych następował po przeprowadzeniu indywidualnych rozmów z nauczycielami i był omawiany na posiedzeniach Rady Pedagogicznej.

(dowód: akta kontroli str. 20)

Dyrektor nie zlecał nauczycielom pozostawiania poza godzinami pracy i poza czynnościami wynikającymi z roku szkolnego.

Przydział zajęć wynikających z roku szkolnego (np. akademie, festyny szkolne) następował z uwzględnieniem m.in.: planu pracy, planu profilaktyczno-wychowawczego i kalendarza życia Szkoły; równomiernego obciążenia zajęciami wszystkich nauczycieli oraz ich zainteresowaniami.

(dowód: akta kontroli str. 130-133)

7. Nauczycielom poszczególnych przedmiotów zapewniono prowadzenie zajęć w pracowniach przedmiotowych³⁵ wyposażonych w sposób umożliwiający realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej - określonej w rozporządzeniu MEN w sprawie podstawy programowej³⁶.

Brak pełnego wyposażenia, w odniesieniu do wymienionego w ww. rozporządzeniu, stwierdzono w pracowni do biologii (brak tablicy interaktywnej) i do muzyki (pracowni nie wyposażono w tablicę interaktywną bądź rzutnik multimedialny z ekranem).

Powyższe nie miało jednak negatywnego wpływu na realizację podstawy programowej - w pracowni do biologii znajdował się rzutnik multimedialny oraz komputer z głośnikami i dostępem do internetu, co umożliwiała realizację zajęć z wykorzystaniem technologii cyfrowej. Zajęcia z muzyki, wymagające wykorzystania sprzętu multimedialnego, realizowano w innych, odpowiednio wyposażonych salach lekcyjnych.

Odnośnie powyższych braków wyposażenia, dyrektor Szkoły wyjaśnił: *uznałem, po rozmowach z nauczycielami, iż ważniejsze jest wyposażenie w sprzęt umożliwiający zastosowanie podczas prowadzonych zajęć technologii cyfrowej sal np. do języka polskiego, chemii, fizyki czy geografii – pomimo, iż sprzęt ten nie jest wymieniony w zalecanych warunkach i sposobie realizacji podstawy programowej do tych przedmiotów. Niemniej jednak corocznie wnioskuję do organu prowadzącego o środki na zakup m.in. tablic interaktywnych i rzutników multimedialnych.*

Ogłędziny potwierdziły, iż w ww. pracowniach znajdowały się tablice interaktywne, a w pracowni do geografii dodatkowo rzutnik multimedialny.

---

³⁵ Ogłędzinom poddano po jednej pracowni do każdego przedmiotu nauczanego w Szkole, tj. pracowni do: 1) biologii i przyrody; 2) chemii i fizyki; 3) matematyki; 4) języka polskiego; 5) języka angielskiego; 6) języka niemieckiego; 7) geografii; 8) historii i wiedzy o społeczeństwie; 9) informatyki; 10) muzyki; 11) plastyki i techniki.

³⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356, ze zm.).

W projektach planów finansowych na lata 2018-2020 dyrektor Szkoły każdorazowo wskazywał na potrzebę zakupu dwóch tablic interaktywnych i dwóch rzutników multimedialnych.

Burmistrz Świebodzina wyjaśnił, m.in. że wysokość środków w § 4240 – *Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek* dla placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Świebodzin jest dostosowana do m.in. do możliwości finansowych organu prowadzącego. Niemniej jednak Burmistrz wskazał na stałe doposażanie Szkoły w sprzęt, w tym informatyczny. Dodał również, że Szkoła została wyposażona w tablice interaktywne, monitory dotykowe oraz rzutniki multimedialne w łącznej liczbie 22 szt., co umożliwiało ich rozlokowanie we wszystkich salach/pracowniach przedmiotowych, dla których takie wyposażenie jest wskazane w rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej.

(dowód: akta kontroli str. 125-129, 134-136, 144-155, 356-361)

We wszystkich salach przedmiotowych znajdowały się m.in. podręczniki w liczbie co najmniej jeden komplet na ławkę.

Realizacji podstawy programowej służyły również zbiory biblioteki szkolnej.

(dowód: akta kontroli str. 134-137)

Zajęcia informatyczne zorganizowano w sposób zapewniający każdemu uczniowi dostęp do komputera z internetem.

(dowód: akta kontroli str. 134-136, 138)

Do prowadzenia zajęć rekreacyjno-sportowych Szkoła miała do dyspozycji dwie sale gimnastyczne, plac zabaw dla najmłodszych dzieci oraz boisko *Orlik* (stanowiące własność Miasta Świebodzin).

(dowód: akta kontroli str. 134-136)

Do realizacji zajęć w ramach edukacji wczesnoszkolnej stworzono³⁷ warunki określone w rozporządzeniu MEN w sprawie podstawy programowej.

(dowód: akta kontroli str. 134-136)

8. Wszystkim nauczycielom zapewniono możliwość korzystania z wyposażenia niezbędnego do przygotowania i prowadzenia zajęć.

Szkoła dysponowała 37 komputerami stacjonarnymi; 37 komputerami przenośnymi; tabletem; 11 drukarkami oraz trzema urządzeniami wielofunkcyjnymi³⁸.

W okresie nauki zdalnej w roku szkolnym 2020/2021 przyjęto zasadę prowadzenia zajęć on-line ze szkoły (z miejsca zamieszkania wyjątkowo³⁹). Zabezpieczenie potrzeb sprzętowych nauczycieli prowadzących zajęcia on-line z miejsca zamieszkania (zarówno w roku 2019/2020 jak i 2020/2021) opisano w pkt 1 niniejszego obszaru.

W wyniku oględzin stwierdzono, że:

- we wszystkich 11 pracowniach przedmiotowych⁴⁰ oraz w salach do nauczania wczesnoszkolnego poddanych oględzinom znajdowały się komputery

³⁷ Oględzinom poddano dwie sale do edukacji wczesnoszkolnej. Przedmioty i sprzęty, których nie można skutecznie umyć, uprać czy zdezynfekować, z uwagi na pandemię, składowano na zapleczu przynależnym do tych sal.

³⁸ Tablet i 18 komputerów przenośnych zakupiono od marca 2020 r.

³⁹ Na dzień 17 lutego 2021 r., zajęcia zdalne z domu prowadziło 16 nauczycieli.

⁴⁰ Po jednej pracowni do każdego nauczanego w Szkole przedmiotu.

z dostępem do internetu. Dodatkowe stanowisko komputerowe dla nauczycieli znajdowało się w szkolnej bibliotece;

- dostęp do kserokopiarek zapewniono nauczycielom w każdym pokoju nauczycielskim (poza pokojem dla nauczycieli wychowania fizycznego), a do urządzeń wielofunkcyjnych: w sekretariacie oraz w bibliotece.

(dowód: akta kontroli str. 125-128, 262)

Ponadto, w zakresie warunków do pracy oraz warunków socjalno-bytowych stworzonych nauczycielom stwierdzono m.in., że:

- we wszystkich salach lekcyjnych poddanych oględzinom nauczycielowi zapewniono miejsce na przechowywanie rzeczy (zamykane szafki); materiały biurowe; biurko i biurowe krzesło oraz przestrzeń umożliwiającą swobodne poruszanie się;
- do dyspozycji nauczycieli były dwa pokoje nauczycielskie oraz odrębny pokój nauczycielski dla nauczycieli wychowania fizycznego. Każdy wyposażono w tzw. kącik socjalny⁴¹, miejsce do odpoczynku i pracy⁴² oraz w zamykane na klucz szafki. Sanitariaty znajdowały się na wszystkich kondygnacjach (część z nich do wyłącznego korzystania przez nauczycieli);
- nauczyciele mogli korzystać z posiłków oferowanych w szkolnej stołówce (za odpłatnością).

(dowód: akta kontroli str. 130-136)

W Szkole wykorzystywano programy multimedialne/aplikacje/portale internetowe m.in. do nauczania: wczesnoszkolnego⁴³; biologii⁴⁴; informatyki⁴⁵; języków obcych⁴⁶; języka polskiego⁴⁷; zajęć logopedycznych⁴⁸ oraz rewalidacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych⁴⁹.

(dowód: akta kontroli str. 139-143)

Jeden z budynków Szkoły jest podłączony do Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (od 1 września 2020 r.). Szybkość łącza to 100 Mb/s. Drugi z budynków Szkoły jest podłączony do komercyjnej sieci internetowej (50 Mb/s).

Szybkość wykorzystywanych łączy dyrektor Szkoły ocenił jako adekwatne do realizowanych przez nauczycieli zajęć.

(dowód: akta kontroli str. 263-264)

W razie trudności technicznych po stronie uczniów w nawiązaniu połączenia internetowego z nauczycielem podczas zajęć on-line:

- nauczyciel (wychowawca) nawiązywał kontakt telefoniczny bądź przez inny komunikator z rodzicem/ucznikiem celem ustalenia przyczyny i sposobu usunięcia usterki;

---

⁴¹ Wyposażone m.in. w regał kuchenny; zlewozmywak; naczynia; czajnik; środki czystości.

⁴² W jednym pokoju nauczycielskim stół z krzesłami biurowymi na ok. 20 osób, w drugim na ok. 14 osób. W pokoju dla nauczycieli wychowania fizycznego: stół oraz zestaw wypoczynkowy.

⁴³ Przykładowo: plansze interaktywne Optimus Nexus; do edukacji polonistycznej *Między nami literkami*; do edukacji matematycznej *Elementarz odkrywców z edukacji matematycznej*.

⁴⁴ Przykładowo multimedialne atlasy: anatomiczny, zwierząt.

⁴⁵ *Gimp 2.8*; *Logomocja – Imagine*; *Scratch*.

⁴⁶ *Genially*; *Wordwall*; *Padlet*; *Prezi*.

⁴⁷ Przykładowo: platformy Pinterest; Learninapps.

⁴⁸ M.in.: multimedialne pakiety logopedyczne.

⁴⁹ Przykładowo: *Percepcja wzrokowa*; *Percepcja słuchowa*; *Porusz Umysł*; *Akademia Umysłu*.

- zapewniano telefoniczne konsultacje rodzica ze szkolnym informatykiem;
- informowano ucznia/rodzica o tematyce lekcji i wykonywanych zadaniach (poprzez dziennik elektroniczny);
- zapewniono uczniom możliwość konsultacji z nauczycielem.

(dowód: akta kontroli str. 263-264)

W ramach działań zabezpieczających nauczycieli, pracowników Szkoły oraz uczniów przed COVID-19, m.in.:

- przy wejściu do szkoły umieszczono: płyn do dezynfekcji rąk z informacją o obowiązku dezynfekcji oraz instrukcją użycia tego środka; numery telefonów do właściwej miejscowo powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej, oddziału zakaźnego szpitala i służb medycznych;
- w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych wywieszono plakaty z zasadami prawidłowego mycia rąk, a przy dozownikach z płynem instrukcje do dezynfekcji rąk;
- zaopatrzone pracowników w środki ochrony osobistej;
- usunięto wszystkie przedmioty i sprzęty znajdujące się w salach, których nie można skutecznie umyć, uprać lub zdezynfekować lub uniemożliwiono do nich dostęp.

(dowód: akta kontroli str. 134-136, 241)

9. Kontakt nauczyciela z uczniem/rodzicem poza godzinami zajęć dydaktycznych był możliwy m.in. poprzez dziennik elektroniczny, mail czy telefonicznie. Do komunikacji telefonicznej (również w trakcie wykonywania przez nauczyciela zajęć poza Szkołą, np. podczas wycieczek) wykorzystywano telefony prywatne nauczycieli. Dyrektor wskazał, że nauczyciele nie zgłaszają uwag do takiego rozwiązania.

(dowód: akta kontroli str. 233-234)

10. *Odnosnie wpływu organizacji pracy wprowadzonej po 1 września 2020 r. na pracę nauczycieli, dyrektor wyjaśnił: **Nauczyciele stosują się do wprowadzonych w szkole procedur (...). Uczniowie nie przemieszczali się po każdej lekcji do innej klasy, lecz nauczyciele. W pracy dydaktycznej eliminowali formy grupowe na rzecz indywidualnych. Ograniczali kontakty bezpośrednie z rodzicami na rzecz rozmów telefonicznych lub na platformie MEET. Ogromną wagę przywiązywali do zachowania przez uczniów dystansu społecznego, dezynfekcję rąk podczas wejścia do szkoły, do klas lekcyjnych, noszenia maseczek, używania własnych przyborów szkolnych. Dopilnowywali, aby uczniowie do szkoły wchodzili wyznaczonym dla nich wejściem (jednym z trzech). (...) Po każdych zajęciach otwierali okna w celu przewietrzenia pomieszczenia, a uczniów zachęcali do spędzania przerw na świeżym powietrzu. (...) nauczyciele wychowania fizycznego byli zobowiązani do prowadzenia zajęć na powietrzu i unikania ćwiczeń wymagających kontaktu bezpośredniego.***

(dowód: akta kontroli str. 130-133)

11. Dyrektor Szkoły, stosownie do § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁵⁰, systematycznie⁵¹

⁵⁰ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm.).

⁵¹ Dwa razy w roku.

przeprowadzał kontrolę bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów Szkoły, a kopię protokołu przekazywał organowi prowadzącemu.

Kontrolami obejmowano stan techniczny budynku; teren wokół Szkoły; pomieszczenia: lekcyjne, administracyjne i socjalne; instalacje: odgromową, elektryczną, oświetleniową, wentylacyjną i grzewczą oraz zabezpieczenie przeciwpożarowe.

W ich wyniku każdorazowo formułowano uwagi i spostrzeżenia oraz określano działania mające na celu wyeliminowanie stwierdzonych usterek. W każdym przypadku zawarto również konkluzję, że stwierdzone usterki nie zagrażają bezpośrednio bezpieczeństwu.

(dowód: akta kontroli str. 235-261)

12. W kontrolowanych latach szkolnych⁵² w Szkole przeprowadzonych było dziewięć kontroli zewnętrznych, w tym dwie⁵³ dotyczyły przygotowania Szkoły do roku szkolnego – nieprawidłowości nie stwierdzono.

(dowód: akta kontroli str. 232)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Nauczycielom stworzono warunki lokalowe, organizacyjne oraz zapewniono wyposażenie umożliwiające zarówno realizację zadań, jaki i odpoczynek.

Prowadzenie zajęć powierzono nauczycielom posiadającym wymagane kwalifikacje, które były stale doskonalone.

Czas pracy nauczycieli był określany, ewidencjonowany i monitorowany zgodnie z przepisami prawa.

OBSZAR

2. Zapewnienie warunków sprzyjających organizowaniu zajęć pozalekcyjnych uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów

Opis stanu
faktycznego

1. Potrzeby, zainteresowania oraz uzdolnienia uczniów były rozpoznawane poprzez:

- ankiety skierowane do uczniów i rodziców;
- analizę opinii/orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznych⁵⁴;
- obserwacje prowadzone w trakcie bieżącej pracy z uczniem, w tym ocenę wytworów dzieci (np. prace: pisemne, plastyczne, informatyczne);
- rozmowy z uczniami/rodzicami.

(dowód: akta kontroli str. 156, 163-165)

W wyniku tej analizy w Szkole zapewniono uczniom możliwość uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych:

⁵² Do 31 grudnia 2020 r.

⁵³ Kontrole Państwowej Powiatowej Stacji Sanitarnej w Świebodzinie.

⁵⁴ W latach szkolnych 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021, odpowiednio: 86; 91 i 102 uczniów posiadało opinie wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne; 14; 13 i 16 uczniów posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego; dwoje w każdym ww. roku szkolnym posiadało orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego; czworo; troje i dwoje posiadało orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

- związanymi z rozwojem zainteresowań i zagospodarowaniem czasu wolnego - w wymiarze, w latach szkolnych 2018/2019; 2019/2020 i 2020/2021, odpowiednio 25; 30 i 43 godzin tygodniowo⁵⁵;
- realizowanymi w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej⁵⁶ – w wymiarze, w ww. latach szkolnych, odpowiednio: 105; 106 i 62 godziny tygodniowo.

Spadek tygodniowej liczby zajęć prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bieżącym roku szkolnym (2020/2021) wynikał przede wszystkim z braku zajęć dydaktyczno-wyrównawczych (w poprzednich latach szkolnych realizowane były one w wymiarze 30 i 36 godzin tygodniowo).

Wyjaśnienia dotyczące braku zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz działania mające na celu wyrównania szans edukacyjnych uczniów z problemami w nauce przedstawiono niżej.

(dowód: akta kontroli str. 130-133, 168-170)

W okresie nauki zdalnej, tj.:

- od 25 marca 2020 r. do końca roku szkolnego 2019/2020 – zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne i rewalidacyjne były realizowane przez nauczycieli poprzez zamieszczanie formatek do pracy samodzielnej uczniów na miejskiej platformie *Zdalna nauka*. Zajęcia sportowe prowadzone były poprzez zamieszczanie na tej platformie indywidualnych planów treningowych. Nie były prowadzone koła zainteresowań i zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze;
- od października w roku szkolnym 2020/2021 – nie były prowadzone zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze. Pozostałe zajęcia pozaszkolne prowadzone były on-line (z wykorzystaniem platformy *MEET* i *Clasroom*).

(dowód: akta kontroli str. 168-170)

Dyrektor, odnośnie braku zajęć dydaktyczno-wychowawczych i działań podjętych celem wyrównania szans edukacyjnych uczniów mających problemy z nauką wyjaśnił, że: *Realizacja zajęć wyrównywania wiedzy w naszej placówce rozpoczyna się każdego roku w październiku. Wcześniej jest przygotowywany wykaz potrzebnych zajęć, harmonogram ich realizacji, uzyskiwanie zgód rodziców na udział ich dzieci w tych zajęciach, przydzielanie godzin do realizacji poszczególnym nauczycielom oraz sporządzanie aneksu do projektu organizacyjnego. W związku z wprowadzeniem pod koniec października nauki zdalnej uczniowie i ich rodzice przestali być zainteresowani powyższymi zajęciami i nie zgadzali się na udział swych dzieci w tych zajęciach. Dotyczyło to zarówno formy stacjonarnej jak i zajęć on-line.*

Mimo, że uczniowie nie biorą udziału w zajęciach wyrównywania wiedzy, to w szkole zostały stworzone warunki aby wyrównywać szanse edukacyjnych tych dzieci.

⁵⁵ Przedmiotowe koła zainteresowań (m.in. koło: polonistyczne; matematyczne; plastyczne; języka angielskiego) w wymiarze, w latach szkolnych 2018/2019; 2019/2020 i 2020/2021, odpowiednio: 13; 14 i 23 godzin tygodniowo oraz zajęcia sportowe w wymiarze w ww. latach szkolnych, odpowiednio 12; 16 i 20 godzin tygodniowo.

⁵⁶ W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej realizowano zajęcia: dla uczniów szczególnie uzdolnionych z poszczególnych przedmiotów (realizowane w latach szkolnych 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021 w wymiarze: 13; 6; 0 godzin tygodniowo – w roku 2020/2021 zajęcia te prowadzone były w ramach tzw. „godzin dyrektorskich” – 20 godzin oraz grantu *Przygotowanie ósmoklasistów do egzaminu* – dodatkowe trzy godziny); dydaktyczno-wyrównawcze z poszczególnych przedmiotów (30; 36 i 0); korekcyjno-kompensacyjne (10; 12 i 12); socjoterapeutyczne (2; 2 i 0); logopedyczne (po 20 w każdym roku) i rewalidacyjne (po 30 w każdym roku).

Uczniowie mają możliwość korzystania przez 15 minut po każdej lekcji z indywidualnych konsultacji z nauczycielem, w celu wyjaśniania niezrozumianych treści nauczania, według wcześniej ustalonego z nauczycielem harmonogramu. Nauczyciele starają się dostosować do ich deficytów rozwojowych treści zadań rozwiązywanych na lekcji oraz zadawanych do domu. Dodatkowo są przygotowywane dla nich materiały dydaktyczne do pracy samodzielnej. Każda forma sprawdzania wiedzy jest przez nauczyciela dostosowywana do ich możliwości i sprawdzana innymi kryteriami. W celu wyrównywania szans edukacyjnych tych uczniów nauczyciele z poszczególnych przedmiotów dostosowali do ich możliwości formy i sposoby oceniania.

Analogiczne przyczyny braku zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz działania celem wyrównania szans edukacyjnych dotyczą okresu nauki zdalnej w roku 2019/2020.

(dowód: akta kontroli str. 130-133)

Dyrektor nie wnioskował do organu prowadzącego o dodatkowe zajęcia pozalekcyjne. Liczba godzin, którymi dysponowała Szkoła była – w ocenie dyrektora – wystarczająca.

(dowód: akta kontroli str. 170)

Badanie realizacji zaleceń zawartych w opiniach wydanych dla 10 uczniów, wykazało, że zalecane formy wsparcia dotyczyły organizowania dla uczniów zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych (języka polskiego, matematyki, języka angielskiego), zajęć logopedycznych oraz rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne.

Analiza realizacji sformułowanych w opiniach zaleceń, wykazała, m.in., że:

- zalecane formy wsparcia zostały zrealizowane, za wyjątkiem jednego ucznia (nie zrealizowano dwóch z trzech zaleconych form, tj. zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i logopedycznych – z uwagi na brak zgody rodzica);
- zajęcia realizowane były w grupach, których liczebność nie przekraczała limitów wyznaczonych w rozporządzeniu z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach⁵⁷;
- zajęcia prowadzone były przez nauczycieli posiadających wymagane kwalifikacje (nauczyciel terapii pedagogicznej; psycholog; logopeda; nauczyciele przedmiotów) - przed zajęciami lekcyjnymi lub po zajęciach⁵⁸;
- w opiniach określono formę wsparcia (rodzaj zajęć) – bez wskazania częstotliwości i czasu ich trwania. Najczęściej zajęcia odbywały się raz w tygodniu i trwały 45 minut.

(dowód: akta kontroli str. 157-162)

2. Dyrektor realizował zadania wynikające z nadzoru pedagogicznego w zakresie zajęć pozalekcyjnych.

Systematycznie (dwukrotnie w semestrze) prowadził kontrolę dzienników zajęć pozalekcyjnych, a w okresie nauki zdalnej w roku szkolnym 2019/2020 monitorował systematyczność zamieszczania stosownych materiałów na miejskiej platformie *Zdalna nauka* oraz jakość ich przygotowania.

---

⁵⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1280.

⁵⁸ Na 1; 3; 5; 6; 7; 8 godzinie lekcyjnej.

Ponadto, w latach szkolnych 2018/2019; 2019/2020 i 2020/2021 dokonywał obserwacji tych zajęć (których liczba wyniosła odpowiednio 10, 12 i dwie).

(dowód: akta kontroli str. 163-166)

Celem obserwacji była ocena czy:

- zajęcia uwzględniają oczekiwania uczniów (czy została dokonana diagnoza potrzeb) i czy biorą w nich aktywny udział;
- metody/formy prowadzenia zajęć nie są powtórzeniem lekcji przedmiotowych;
- czas prowadzenia zajęć uwzględnia harmonogram dowozu uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 163-166)

Każdorazowo omawiane były wyniki dokonanych obserwacji, a w razie potrzeby określone kierunki poprawy ich jakości (formułowano zalecenia). I tak, m.in.:

- w przypadku kólek zainteresowań sformułowane wnioski dotyczyły m.in. zróżnicowania form zajęć (np. prowadzenie ich poza budynkiem Szkoły) czy umożliwienia prowadzenia zajęć uczniom („uczeń w roli eksperta);
- w zakresie zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne zalecono zastosowanie rozwiązań podnoszących samoocenę ucznia (np. budowanie z uczniem indywidualnych wysp kompetencji czy wykorzystywanie techniki *zauważ* → *porozmawiaj* → *pochwal*);
- odnośnie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych zalecenia dotyczyły stosowania różnorodności proporcji ułatwiających uczniom przechowywanie i odtwarzanie dokumentacji.

(dowód: akta kontroli str. 163-166)

3. Wydatki na wynagrodzenia nauczycieli, według sprawozdań Rb-28S⁵⁹ z wykonania planu wydatków budżetowych, w latach 2018, 2019 i 2020 wyniosły odpowiednio: 3.298,1 tys. zł; 3.190,8 tys. zł i 3.841,7 tys. zł.

Spadek wydatków na wynagrodzenia w 2019 r. wynikało z pomniejszeń wynagrodzeń o dni uczestnictwa w strajku w kwietniu 2019 r.

Na podstawie próby siedmiu strajkujących nauczycieli stwierdzono, że liczba dni strajkowych poszczególnych osób wahała się od trzech do 14, a kwota potrącenia z wynagrodzenia od 0,7 tys. zł do 3 tys. zł (łącznie 13,8 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 171-184)

Wysokość stawek oraz warunki przyznawania dodatków i innych elementów wynagrodzenia (w tym za godziny ponadwymiarowe) nauczycieli jednostek oświatowych dla których organem prowadzącym jest Gmina Świebodzin, w okresie objętym kontrolą, regulowały Uchwały⁶⁰ Rady Miejskiej w Świebodzinie (dalej *regulamin wynagradzania*).

(dowód: akta kontroli str. 185-211)

Analiza przeprowadzona na próbie wynagrodzeń:

- siedmiu nauczycieli - w okresie nauki stacjonarnej;
- siedmiu nauczycieli - z tytułu godzin ponadwymiarowych w okresie nauki stacjonarnej oraz w okresie nauki zdalnej;

⁵⁹ Ujęte w § 4010 Działów: 801 *Oświata i wychowanie* oraz 854 *Edukacyjna opieka wychowawcza*.

⁶⁰ Uchwała Nr XXVIII/364/09 z 12 lutego 2009 r.; następnie Nr XII/186/2019 z 29 października 2019 r.; następnie Nr XIV/218/2019 z 20 grudnia 2019 r.

wykazała, że:

- dodatki do wynagrodzeń oraz wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe naliczono zgodnie z regulaminem wynagradzania;
- godziny nadwymiarowe przyznawano z zachowaniem zasad określonych w art. 35 ust. 1-2 KN, a wypłacenie wynagrodzenia z tytułu ich realizacji poprzedzone zostało weryfikacją kart godzin nadwymiarowych oraz zapisów w dziennikach lekcyjnych/dziennikach zajęć - dokonaną przez kierownictwo Szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 185-231, 368-369)

4. Zagadnienia zapewnienia warunków lokalowych i organizacyjnych związanych z realizacją zajęć pozalekcyjnych nie były przedmiotem zewnętrznych kontroli czy audytów.

(dowód: akta kontroli str. 232)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Nauczycielom stworzono warunki sprzyjające organizacji zajęć pozalekcyjnych uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów. Realizowane były one w wymaganej formie, w grupach, których liczebność nie przekraczała limitów wyznaczonych przepisami prawa. Dodatki do wynagrodzeń nauczycieli wypłacano zgodnie z uchwalonymi w tym zakresie regulacjami Rady Miejskiej w Świebodzinie.

OBSZAR

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zielona Góra, 18 marca 2021 r.

Kontroler
Anna Nowakowska
doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Dyrektora
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis

.....
podpis

